

ՀԱՅ ԷՋԵՐ

Մեր տնտեսական կրթությունը Պարոնեաները ուսանա-
նոր ցնթիք քննադատ չեն գրած. հենց հետո չգաւեջնա-
կան խորքում իր — որ իր գրական գործու-
նեւորման առաջին շրջանին կը վերաբերի
եւ հրատարակուած է Թաւրոնի քննարկին
1874 թուականէն սկսած — սակաւաթիւ տաղաչափեալ
երգիւմաններէն է զոր Պարոնեանը առաջարկած
ըլլայ:

ԻՄ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆՍ

Ո՛վ օր ազնւոտներ... ո՛վ գիշեր... անձնաւ-
բեր... ո՛վ սոսկայի տաք ցերեկ... ո՛վ ըն-
թեքցողներ... պատիւ ունիմ ամենուրեք ծա-
նոցանկուտ որ ես բանաստեղծ մեմ եղեր:

Առջի գիշեր երազիս մէջ մուսաններ տեսայ.
ազնուորիկ ազնուորիկ ազնուորիկ էին: Մուսա-
ններն են եղեր... Աստուծոյ ըսին թէ ես բանաս-
տեղծ մեմ եղեր: Եթէ Ռուսներնան ձգէնտին
ըսած ըլլար՝ չէի հաւատար:

Նրազիս մէջ Նարպէյի բանաստեղծական ըս-
տուներն ալ տեսայ. Հայր Արսէնի Հայկն ալ
տեսայ, որ Նարպէյը խղճել կ'աշխատէր: Այս
ամէնը տեսայ. բանաստեղծ եղայ, եւ սկսայ
անանկ նկարագրուածներն ընել որ բոլոր
մուսանները մասններին խածին:

Ապշեցայ միացի բանքարաթաղոյցութեանս
վրայ. ստանաւոր մը գրեցի յձեռն եւ թագա-
ւոր ըլլայի՞նչ հետեւողութեամբ, եւ մուսանե-
րուն սքրագրել տուի:

Ո՛վ բանաստեղծներ լսեցէ՛ք բանաստեղծու-
թիւնս, եւ անոր հետեւեցէ՛ք:

Մուսա յք, օգնեցէ՛ք յիշողութեանս:

Թէ պատրիարք ըլլայի:

Կաթողիկոսն ինչպէս:

Շուտ մը թեւէն բռնէի:

Եղմիածին դրկէի:

Թէ ես խնդիր ըլլայի:

Վարչութիւնը զիս կ'առնէր:

Կը դարձունէր, դարձունէր

Միշտ եւ հոգիս դուրս տայի:

Երեսփոխան թ' ըլլայի:

Ժողովին մէջ քուս քաշէի:

Ճեղքերս միայն վերացած՝

Առատ քուս կուտայի:

Իսկ Բագազեան թ' ըլլայի:

Երեսփոխանն հայտնող

Կը քուէի օծիքէն:

Ինչպէս կ'ընէի ժողովէն:

Թ' ապակեղորոնացակա-

նութիւն երբեք ըլլայի:

Խաղաղութիւն ազգին մէջ

Ձեռն թողնէր թանկէի:

Ինչպէս թ' ըլլայի:

Ազգ, անուակէն կուտայի:

Վարժապետաց մի զպրոց

Շուտ մը կանգնել կուտայի:

Եթէ հարուստ ըլլայի:

Պրոպոստոս փողոցներն

Աղւոր չինել կուտայի:

Աղբերն մաքրել կուտայի:

Օրորող մը թ' ըլլայի:

Նշարօք բալթօ՝ ու լաթեր

Իրարու նկատ կապկպած՝

Մեծ իւրջիւն կը շինէի:

Թէ թաղական ըլլայի:

Թաղին անուակ կ'աղբալէի:

Կրկնատուար չինելով

Հաշիւները չսկէի:

Թէ Իզմիրնի ըլլայի:

Եղեսեանին ձեռք տայի:

Եւ քաշելով քաշելով

Հարկաւ Իզմիր տանէի:

Համամեան թէ Սարգիս

ես ըլլայի, Ապուշիս

Գիւղին հարկեր հաղարնող

Սեռկին ազգին յանձնէի:

Թէ բոստայի ես տեսայ:

Ըլլայի, ո՛հ լրագրաց

Միայն փոստի տաս փարայէն

Կ'իջեցնէի հինգ փարայ:

Թէ մեծ հարուստ ըլլայի:

Ինչքանքան ինձ կանչէի:

Հաղար թակի կուտայի:

Տպարան կը բանայի...

...

...

Կա՛նգ առ, ո՛վ աւրին, կա՛նգ առ... հան-
գըտացիք քիչ մը... Դանի որ տունը եւ ոչ
մին պիտի չկրնամ ըլլալ, այդ բարեկարգու-
թիւններն ալ չպիտի ըլլան:

Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ